

Verksamhetsberättelse 2023

Innehåll

1. Förbundets ordförande har ordet	2
2. Journalistförbundet – en koncern	4
3. Ekonomi 2023	4
4. Kapitalförvaltning	5
5. Lokalfackligt stöd	5
6. Frilansfackligt stöd	8
7. Facklig utbildning och klubbstöd	10
8. Förbundets internationella samarbeten	11
9. Arbetet i Yrkesetiska nämnden	11
10. Arbetet i Yttrandefrihetsgruppen	12
11. Arbetet med opinion och kommunikation	13
12. Arbetet med stipendier	16

1. Förbundets ordförande har ordet

Fri och oberoende journalistik är en grundläggande del av demokratin. Därför är det självklart att journalister ska ha bra villkor och en god arbetsmiljö. Förutsättningarna för journalistiken, som öppenhet och yttrandefrihet, är lika viktiga. I takt med att omvärlden förändras behöver förbundet utvecklas på olika sätt för att leva upp till det som krävs och förväntas.

Vikten av att vara enade, att kämpa mot samma mål och fokusera på det som är allra viktigast kan inte nog understrykas. Förbundets medlemmar, mediebranschen och journalistiken är hårt pressad från många håll, det kräver stora ansträngningar av oss alla. Mellan kongresserna är förbundsstyrelsen förbundets högsta beslutande organ, och därmed vilar ett stort ansvar på styrelsen för att fatta rätt beslut, ta initiativ och förbereda för framtiden på både kort och lång sikt.

För att möta nya och gamla utmaningar och en komplex omvärld har förbundsstyrelsen under kongressperioden utvecklat sitt arbetssätt och har tagit initiativ till flera förändringar. Styrelsen har haft en process för att bli mer strategiska, det har lagts stor vikt vid att fokusera på den strategiska nivån och styrning utifrån det. Flera av förändringarna har blivit verklighet under 2023. Styrelsen har gjort en stor förflyttning gällande vilka frågor man arbetar med och på vilken nivå olika frågor bäst hanteras. Förbundet är som mest effektivt när frågor tas om hand på rätt nivå.

Till exempel beslutade styrelsen redan hösten 2022 om fyra prioriterade frågor. Detta beslut ledde bland annat till ändrat fokus i det operativa arbetet på kansliet. Utifrån den prioriterade frågan "stöd till förtroendevalda" har kansliet bland annat tagit fram nya kurser och utvecklat stöd samt inrättat en ny roll på kansliet - organisationsutvecklare. En annan prioriterad fråga är lön. Under 2023 var lön både fokus i avtalsrörelsen och förberedande arbete har gjorts inför både kongress och avtalsrörelse där målet är att under 2024 kunna beslut som ett lönepolitiskt program. Under 2023 har en särskild lönekurs tagits fram, nytt stöd till medlemmar kopplat till lön och ökad kommunikation kring lön. Arbetet med de prioriterade frågorna fortgår.

För att klara av att genomföra nödvändiga förbättringar och förflytta hela förbundet såg förbundsstyrelsen att kanslichefsrollen behövde lyftas, renodlas och bli mer strategisk. Under 2022 tog styrelsen beslut om en ny roll och i januari 2023 började den nyrekryterade kanslichefen, Karin Linder. Den nya rollen i kombination med förbundsstyrelsens fokus på strategi har lett till större effektivitet, nödvändiga och beslut om kommande förändringar för att fortsätta vara ett starkt och relevant förbund.

För att kunna fatta rätt beslut genomfördes en stor medlemsundersökning under 2023. Resultatet visar att nöjdheten i förbundet är stor, men att vi har frågor vi behöver arbeta hårdare med. Vi behöver bli bättre på att få unga att känna sig inkluderade, vi behöver bli bättre på att arbeta för de med otrygg anställning och vi behöver bli bättre på frilansfackligt arbete. Glädjande är att en stor andel tycker att förbundet är bra på yrkesfrågorna som texttryckandefrihet och etik. Resultatet visar också att det finns en relativt stor andel medlemmar som gärna vill engagera sig mer i förbundet, det ska vi ta vara på!

Förbundsstyrelsen har under året fattat beslut om ett nytt sätt att arbeta inför avtalsrörelsen. För att komma längre, få mer kraft och öka inflytandet från medlemmarna ligger nu ännu mer fokus på förberedelse. Insamling av synpunkter och idéer har gjorts i ett inledande skede för att kunna förankra och bereda frågor ordentligt. Målet är att vara enade och kunna stå ännu starkare för att få igenom våra krav om bättre villkor.

Under 2023 års avtalsrörelse var förbundet nära konflikt. På otroligt kort tid togs en helt ny konfliktguide fram, de berörda förtroendevalda fick en särskild konfliktkurs och en ny konfliktorganisation togs fram. Beslut och genomförande gjordes på extremt kort tid, att klara av det är ett gott betyg till den interna organisationen.

Ett några år gammalt inriktningsbeslut om att gå över till digitala presskort blev verklighet under verksamhetsåret då det slutgiltiga beslutet togs. Att ta ett så stort kliv digitalt är ett kraftprov för förbundet. Samhället är mitt i digitaliseringen av liknande tjänster och att då ligga i framkant innebär både att uppfattas som både moderna och lättillgängliga, samtidigt som viss skepsis väckts. Arbetet med genomförandet är pågående, det som går att säga i skrivande stund är att antalet nedladdade presskort är långt över förväntan.

Sist med inte minst togs avgörande steg för bättre frilansfackligt arbete. Förbundsstyrelsen tydliggjorde vikten av frilansfackligt arbete och frilansars villkor för alla delar av förbundet genom att slå fast att *"den frilansfackliga verksamheten är hela förbundets angelägenhet"*, förbundsstyrelsen beslutade också att arbetet med frilansfackliga frågor ska prioriteras. Beslutet togs i samband med beslut om uppdrag kopplande till den utredning som tagits fram av en extern utredare på uppdrag av styrelsen. I skrivande stund pågår arbete för att ta fram en ny arvoderingsmodell samt förslag som ska förbättra samarbete, arbetsfördelning och stöd.

Ulrika Hyllert
ordförande Journalistförbundet

2. Journalistförbundet – en koncern

Journalistförbundet är moderförening i en koncern med per 31 december 2023 två helägda dotterbolag. Tidningen Journalisten AB och Fastigheten Lagern 7 AB.

Tidningen Journalisten AB ger ut förbundets medlemstidning Journalisten och tidningen Finansliv (fram till den 8:e februari) på uppdrag av Finansförbundet. Styrelsen för Tidningen Journalisten AB bestod 2023 av förbundsordförande, vice förbundsordförande och fram till november 2023 förbundsstyrelseledamoten Jens Krey. Under året rekryterades Axel Andén till vd och chefredaktör. Han tillträdde sin tjänst den 28:e augusti. Tidigare vd och chefredaktör Helena Giertha avtackades i februari.

Fastigheten Lagern 7 AB var fram till mars 2023 utlagt till försäljning. Enligt kongressbeslut var fastigheten till försäljning om rätt förutsättningar förelåg. De inkomna buden ansågs inte fylla det kriteriet och fastigheten kvarstår som ett aktiebolag i förbundets ägo. Under året har lokaler med eftersatt underhåll renoverats för att kunna hyras ut under 2024.

3. Ekonomi 2023

Verksamhetsresultatet för 2023 landar på – 1 481 tkr. Det budgeterade verksamhetsresultatet var -5 190 tkr.

Det något bättre resultatet kommer av medvetna kostnadsbesparingar, besparingar på personalkostnader och lägre kostnader för tvisteförhandlingar och avtalsrörelse.

Medlemsnetto för förbundet landade per 31 december på 13 408 medlemmar. Med omfördelningar inom olika medlemskategorier innebar 2023 att Journalistförbundet förlorade 79 fullbetalande medlemmar. Med 2022 och 2023 års resultat kan vi konstatera att förbundets medlemstapp har avstannat och medlemsnivå legat stabilt två år i rad.

Under året användes förbundets inkomstförsäkring mer än under 2022 vilket beror på ökat antal uppsägningar i branschen. Därmed uppvisar försäkringen en förlust som per den 31 december uppgick till 1,1 miljoner kronor. I avtalet med Bliwa, förbundets försäkringsleverantör, finns en så kallad buffertfond i inkomstförsäkringen. Det innebär att försäkringens resultat ackumuleras i buffertfonden. År med vinst ökar och år med förlust minskar buffertfonden. Vid ingången av 2023 hade buffertfonden ett resultat om 5,6 miljoner kronor. För att minska fonden sänktes premien per medlem och månad från 40 kronor till 30 kronor per den 1 juni 2023 då det fanns utrymme i buffertfonden för detta.

4. Kapitalförvaltning

Förbundets kapital förvaltas enligt ett placeringsreglemente där limiter, risknivåer, etiska hänsyn, avkastningskrav och ansvarsfördelning regleras.

Per årsskiftet 2023/2024 hade förbundets finansiella tillgångar ett marknadsvärde om 86 738 tkr. Kapitalet fördelar sig på fyra olika aktiefonder och ränteplaceringar i SBAB. 27,8 procent av portföljen är placerad i svenska aktiefonder och 27,4 procent i globala totalt 55,2 procent. Därutöver har förbundet 3,2 procent i alternativa placeringar och resterande kapital som likvida medel och på placeringskonto hos SBAB.

Förbundets portfölj hade en avkastning om 11 procent under 2023.

5. Lokalfackligt stöd

Sedan 2010 har avtalsdelegerade från förbundets fem kollektivavtalsområden varit samlade i en avtalsdelegation tillsammans med förbundsstyrelsen under kollektivavtalsförhandlingarna. Inför avtalsrörelsen 2023 beslutades att återgå till en ordning med en avtalsdelegation per kollektivavtalsområde för att få en mer samlad diskussion om vilka som är de viktigaste frågorna på det aktuella avtalsområdet.

De avtalsdelegerade valdes på förbundskonferensen under hösten 2022 för att kunna medverka i arbeten med kollektivavtalen på de särskilda möten med förtroendevalda inom dagspress och public service som genomfördes innan årsskiftet.

Efter årsskiftet genomfördes fem separata avtalskonferenser, där förbundet samlade förtroendevalda från alla avtalsområden, under perioden från och med den 17 januari till och med den 14 februari. Varje avtalskonferens fastställde en lista med prioriterade frågor för respektive delegation att ta ställning till.

På varje avtalskonferens presenterades den utredning om löneavtal och lönemodell som förbundet genomfört samt utredning om lönemodeller på bemanningsområdet utifrån beslut av kongressen.

Slutsatsen av utredningen om löneavtal och lönemodell, utifrån en analys av lönestatistiken från 2010 till 2021, var att Journalistförbundets medlemmar fått reallöneutveckling. Utredningen kom fram till att det inte är möjligt att slå fast vilken enskild betydelse den lönemodell och det lönesystem som finns i Journalistförbundets kollektivavtal haft för medlemmarnas löneutveckling och löneglidning under perioden. Jämförelsen av lönerna i statistiken visade dock att medlemmarna som kollektivt inte haft en sämre löneutveckling efter att individgarantierna i löneavtalen avskaffades under 2015. Utifrån resultatet av utvärderingen av lönestatistiken och resultatet av enkäten om löneprocessen så föreslog utredningen inte en ny lönemodell.

Utredningen visade också på att det finns löneskillnader som behöver analyseras vidare och som förbundet behöver arbeta vidare med både i avtalsförhandlingarna och framåt. Analysen av lönestatistiken visade att nyanställda ofta kommer in på lägre löner, att det finns stora löneskillnader mellan stad och land, att medarbetare över 40 år har löneutveckling men inte i samma utsträckning som andra grupper samt att det på vissa avtalsområden finns löneskillnader mellan kvinnor och män.

Slutsatsen av utredningen om lönemodeller på bemanningsområdet var att det är en svårframkomlig väg att genomdriva ett annat lönesystem för bemanningsanställda journalister men att förbundet på olika nivåer behöver arbeta för att minska den löneskillnad som finns mellan inhyrdas löner och de löner som kundföretagens journalister har för samma typ av arbete. Frågan adresserades vidare till delegationen för att ta ställning till vilka krav som skulle drivas gällande lön på bemanningsområdet.

Det fanns stora utmaningar i avtalsrörelsen 2023 med hög inflation och prisökningar. Under alla år med låg inflation hade det så kallade märket som förhandlas fram mellan parterna inom industrin inneburit att arbetstagarna i Sverige har fått reallöneökningar. Det har också gällt för Journalistförbundet medlemmar då löneökningarna tidigare varit högre än inflationen. Men under avtalsrörelsen 2023 var inflationen hög och innebar att flera års lönehöjningar "ätits" upp för alla arbetstagare i Sverige.

Det innebar att avtalsrörelsen 2023 hade ett stort fokus på lönerna och att åstadkomma större höjningar för de medlemmar som har de allra lägsta lönerna. Samtliga fem delegationer ställde sig bakom likalydande krav på lön och förändringar i löneprocessen på alla kollektivavtalsområden. Krav ställdes på löneökningar om 4,4 procent, ett garantibelopp på 1000 kronor till alla medarbetare med möjlighet för lokala parter att komma överens om annan fördelning, en höjning av de lägsta lönerna med mer än det så kallade märket, fortsatta avsättningar till flexpension samt förtydliganden och förändringar i löneprocessen.

Förhandlingarna inleddes på dagspressområdet där parterna växlade krav 14 mars 2023. Ett intensivt arbete i delegationerna och förhandlingar med motparten Medieföretagen på alla avtalsområden genomfördes från februari till juni månad och resulterade i att nytt kollektivavtal kunde träffas på dagspress den 11 maj, på public service den 12 maj, på tidskrift den 17 maj, på etermedier den 1 juni samt på bemanning den 29 juni.

Vardera parten hade krav på stora förändringar av kollektivavtalen, krav som i huvudsak var motstående vilket innebar att förhandlingarna delvis kom att handla om att försvara befintliga villkor och att inte införa försämringar för våra medlemmar. Det var inte bara Journalistförbundet som hade svårigheter att få igenom krav på villkorsändringar i 2023 års

kollektivavtalsförhandlingar utan majoriteten kom att träffa avtal utan villkorsförändringar i avtalen utom vad gäller överenskommelserna om lön.

Förhandlingar med Medieföretagen kom att få stort fokus på lön, en garanti till alla, de lägsta lönerna och löneprocessen på samtliga av förbundets kollektivavtalsområden.

Det fanns svårigheter i förhandlingarna i olika delar. Kravet på en höjning av de lägsta lönerna med mer än det så kallade märket blev en mycket svår fråga att komma överens om, inte bara för Journalistförbundet utan för alla förbund med Almega som motpart.

Journalistförbundet och motparten Medieföretagen kunde i slutändan komma överens och resultatet av kollektivavtalsförhandlingarna blev en höjning av de lägsta lönerna med 1 350 kronor från och med

1 april 2023 vilket motsvarar en höjning med 4,9 respektive 5,4 procent.

Löneavtalet fick ett procentuellt värde av 7,4 procent i ett tvåårigt avtal vilket innebär lönehöjningar på 7,2 procent och 0,2 procent avsättning till flexpension under avtalsperioden. Det totala värdet av flexpensionen uppgår därmed till 1,3 procent från och med den 1 april 2023. Vi kom också överens om viktiga förändringar i löneprocessavtalet, bland annat vad gäller nyanställdas löner, tydliggörande av förhållandet mellan utvecklingssamtal- och lönesamtal samt skrivningar om att kunna lyfta specifika grupperns löner i förhållande till lönestrukturen. Därutöver kom vi överens om att ändra reglerna om pensionsålder till 69 år i kollektivavtalen.

Vi kunde däremot inte komma överens om att återinföra en garanti med en lägsta lönehöjning.

På kollektivavtalsområdet för etermedier kunde vi även komma överens om en förbättring av reglerna om föräldralön så att föräldralediga får löneutfyllnad i sex månader mot tidigare fem månader. Därutöver infördes en reglering som innebär att anställningstid i praktikantanställning inte kvalificerar företrädesrätt till återanställning.

I förhandlingarna på tidskriftsområdet kom parterna överens om att tillsätta en partsgemensam arbetsgrupp som under avtalsperioden förutsättningslöst ska diskutera framtiden för tidskriftsavtalet mot bakgrund av att flera tidskriftsföretag idag tillämpar dagspressavtalet och att avtalen har flera likheter.

Avtalsrörelsen 2023 utvärderades tillsammans med delegationerna i september. Utifrån utvärderingen inleddes ett arbete med planering inför avtalsrörelsen 2025. Ett utvecklingsarbete av kollektivavtalen tillsammans med förtroendevalda startade under hösten. Förbundet gjorde också en uppföljande enkät gällande lön och löneprocess samt en enkät till alla förtroendevalda om vilken som är den viktigaste frågan i kollektivavtalsförhandlingarna 2025. Målet med arbetet är att åstadkomma de bästa kollektivavtalen för Journalistförbundets medlemmar.

6. Frilansfackligt stöd

Förbundets verksamhet riktad till frilansar består till stor del av att hjälpa enskilda medlemmar. Det handlar om avtalsgranskning, arvodesnivåer, skattefrågor och hjälp med bokföring. Ett antal ärenden drivs med hjälp av förbundets upphovsrättsjurist. Vi har också hjälpt till med rådgivning för att driva in obetalda fakturor, stötta i trygghetsfrågor och stöd till studenter och nyutträdna journalister ut i frilanslivet. Vi deltar regelbundet i en försäkringskommitté tillsammans med den försäkringsmäklare som tar fram försäkringar anpassade till våra medlemmar.

Förbundet tillhandahåller ett antal verktyg för att stötta frilansar. Frilansrekommendationen och Frilanskalkylatorn är till hjälp när det kommer till arvoden och Frilanskatalogen där medlemmar kan lägga upp en profil för att uppdragsgivare ska hitta rätt person för ett uppdrag. Arvodesguiden är ett verktyg där medlemmar kan se vad andra har fått betalt och används framför allt av de som är nya i branschen.

Vidare skickas regelbundna nyhetsbrev ut till alla frilansar med särskilda nyheter som riktar sig till dem, samt aktuella kurser.

Frilansjouren

Frilansjouren har under året tagit emot mejl på vardagar och haft öppen telefontid en gång i veckan. Till största del är det medlemmar som hör av sig, både frilansar och anställda, men jouren får även samtal från icke-medlemmar. Det är dock bara medlemmar som får mer omfattande rådgivning och även i förekommande fall förhandlingshjälp. Periodvis har det varit högt tryck på frilansrådgivningen med en topp under sen höst.

Medietextarna

Under 2023 kunde Frilans Riks frilanssektion Medietextarna fira tio år i förbundet. På sektionens årsmöte i mars 2023 beslutade ombuden att bilda en egen riksklubb. Detta innebar att Journalistförbundet från och med maj 2023 hade tre riksklubbar för frilansmedlemmar: Frilans Riks, BLF_Fotograferna och Medietextarna.

Under året har den nya riksklubben Medietextarna lanserat ett pris: Årets textunder. Detta uppmärksammades av flera nyhetsredaktioner. Priset tilldelades undertextaren Ann Högman, för hennes arbete med svenska undertexter till tv-serien Barnmorskan i East End. Ett hedersomnämmande tilldelades undertextaren Niklas Hellgren. Priset togs fram för att lyfta fram undertextningens ädla hantverk och framhäva undertextare som utmärkt sig speciellt under det gångna året.

Samverkan med frilansfackliga klubbar

Under året har förbundskansliet arrangerat och genomfört två samverkansdagar med frilansklubbar. En dag med Frilans Riks styrelse under våren och en dag under hösten med de tre frilansklubbarna tillsammans. Kansliet har även bistått med råd och hjälp för frilansfackligt arbete på klubb- och sektionsnivå.

Samarbete med andra organisationer

Förbundet har representation i KLYS arbetsutskott där aktuella frågor som särskilt berör frilansar i kultur och mediesektorn bereds. Förbundet lyfter även relevanta frågor som rör frilansar och egenföretagare i TCO-sammanhang. Journalistförbundet har bland annat haft en person i referensgruppen för SOU 2021:07 "Ett trygghetssystem för alla – översyn av regelverket för sjukpenninggrundande inkomst" där vi har lyft problematiken för kombinatorer att få en SGI fastställd på samtliga inkomster. Utredningen gick ut på remiss under hösten och förbundet lämnade synpunkter via TCO och KLYS som var remissinstanser.

Kurser

Förbundet har ett högt söktryck på frilanskurser och kursbetygen visar att de är uppskattade. De flesta har varit digitala, men även fysiska möten har genomförts. Ett antal kurser har haft fler än ett kurstillfälle. Under året har vi genomfört 24 kurser inom en mängd olika områden. I vissa fall har vi spelat in kurser och de har kunnat ses i efterhand för medlemmar som önskar. Även en öppen kurs om att frilansa med radio har genomförts där även icke-medlemmar bjöds in.

Genomförda kurser 2023:

- 12 januari: Konsten att hålla föredrag och presentationer
- 17, 24 och 31 januari: Poddjournalistik – strategi, teknik och metodik (Stockholm)
- 1 och 8 februari: Få fart på säljet
- 9 februari: Granska din uppdragsgivare
- 14 februari: Så använder du din röst rätt i jobbet
- 28 februari: Så använder du din röst rätt i jobbet
- 8 mars: Vetenskapsjournalistik – hur kan den bli mer granskande?
- 15 och 22 mars: Avancerad research på nätet
- 21 mars: Fem år med GDPR – vad har vi lärt oss?
- 29 mars: Få koll på ekonomin i företaget
- 18 april: Deklarationskurs
- 20 och 27 april: Redigera video i Adobe premiere pro
- 9 maj: Miljö- och klimatjournalistik (Stockholm)
- 31 maj: Upphovsrätt
- 7 juni: Kriminaljournalistik (Stockholm)
- 6 september: Gör journalistik av historia
- 26 september: Moms vid utlandsfakturering
- 17 och 19 oktober: Översättning av titlar
- 26 oktober: Inspirationsföreläsning – Så grävde jag i Östersunds FK
- 31 oktober och 8 november: Få koll inför EU-valet
- 7 november: Gör dina egna grävnyheter i radio (Stockholm)
- 28 november: Ekologisk hållbarhet för frilansar
- 6 december: Lär dig mer om Googles digitala verktyg (Stockholm)
- 8 december: Introduktion till AI

7. Facklig utbildning och klubbstöd

Under 2023 har förbundets fackliga kursutbud och format utvecklats. På kursplattformen Howspace kan deltagarna introducera sig för varandra och berätta om sina förväntningar på kursen. På arbetsytan finns också material och uppgifter som deltagarna ska ha gått igenom innan det lärarledda tillfället.

Detta har varit ett uppskattat inslag i kursen och förförståelsen har ökat jämfört med när deltagarna enbart fick material mejlat på förhand. Mot att ett fåtal av deltagarna tittat på förhandsmaterialet upplever kursledarna nu att deltagarnas kunskapsnivå och nivån på de frågor och resonemang som förs under kursdagarna har höjts flera nivåer, vilket i sin tur leder till att progressionen i kunskapsnivå från anmälan till avslutad kurs ökat jämfört med tidigare år.

Utöver införandet av förarbete i Howspace har vi också under året tagit fram en e-kurs om löneprocessen och en om rollen som kassör. Dessa publiceras i förbundets kursportal (Go+ via företaget Tictac) i början av 2024 och lönekursen har redan använts i Howspace som förberedelse för den lärarledda onlinekursen om lön.

I kursportalen kommer förtroendevalda att kunna gå de olika e-kurserna när det passar dem och i egen takt. Här planerar vi att under 2024 publicera kurser om förbundet, facklig förhandling och förtroendemannens rättigheter och det digitala kursutbudet kommer att fortsätta utvecklas över tid.

Under året har 160 förtroendevalda gått lärarledda fackliga kurser. De kurser som har anordnats har varit: facklig grundkurs, (två dagar på plats, vid tre tillfällen), arbetsmiljökurs, (två dagar på plats), representation, inkludering och diskriminering, (halvdag online, heldag på plats), frilansfacklig workshop, (två dagar på plats), uppföljning facklig grundkurs, (halvdag online), valberedningskurs, (en timme online), introduktion till arbetsmiljö, och en lönekurs, (heldag online).

Utöver detta har vi hållit ett flertal företagsinterna kurser och föreläsningar. På Sveriges Radio och SVT håller klubbarna ett par Rookiekurser per år, där en ombudsman från förbundet medverkar.

Som ett led i vår klubbstödjande verksamhet har vi under året hållit tre introkurser för nya klubbar. Under 2023 har klubbstödet fokuserat på att bilda klubbar där vi ännu inte har några och fyra nya klubbar bildades under året. Vi har också hållit ett flertal föreläsningar om löneprocessen för både medlemmar och klubbar. Under 2023 hölls fyra webinarier för medlemmar om kollektivavtalets värde, i samverkan med Avtalat och TRR.

8. Förbundets internationella samarbeten

Ett nordiskt, europeiskt och globalt samarbete med andra journalistförbund är självklart för Journalistförbundet där flera frågor – såväl traditionellt fackliga som specifika yrkesfrågor – diskuteras och avgörs på internationell nivå.

Framför allt genom arbetet i EFJ, Europeiska Journalistfederationen, får förbundet information om och kan påverka, för förbundet, viktiga frågor. IFJ, Internationella Journalistfederationen, är en viktig plattform för solidaritetsarbetet.

Efter flera år av diskussioner inom NJF valde de övriga nordiska förbunden att meddela sitt utträde ur IFJ i början av året. Detta föranledde en djupgående diskussion inom Journalistförbundets styrelse om förbundets fortsatta engagemang i IFJ. Diskussionerna utmynnade i ett beslut om att fortsatt vara medlem i IFJ.

I februari hade Journalistförbundet nöjet att välkomna kollegor från hela Europa till Stockholm för en workshop inom ramen för projektet "Health and safety of journalists". Projektet som drevs av EFJ hade som syfte att öka journalisters säkerhet. Journalistförbundet ingick som en partner i projektet tillsammans med förbund från Kroatien, Tyskland, Frankrike och Nederländerna. Under workshopen diskuterades bland annat förutsättningarna att motverka digitala hot mot journalister. Projektet som startade 2021 resulterade även i en online-plattform med verktyg för riskbedömning av journalistisk verksamhet.

Under året deltog förbundet i flera internationella möten. I maj hölls EFJ:s årsmöte i Haag och i september lämnade Danmark över ordförandeskapet till Norge vid ett NJF-möte i Köpenhamn. Journalistförbundet deltog även under UNESCO:s generalkonferens i Paris i november.

Journalistförbundet fortsätter att tillsammans med IFJ driva projekt för att bygga upp och utveckla journalistförbund i utvecklingsländer och utvecklingsregioner. Ekonomiskt stöd för detta arbete kommer från Union to Union, som i sin tur får stöd av SIDA. Cirka sex miljoner kronor av biståndsmedel förmedlades till Journalistförbundets/IFJ:s projekt i Afrika, Asien, Latinamerika, Mellanöstern och Östeuropa. Den svenska regeringen har aviserat stora förändringar av biståndet vilket lett till en osäkerhet om framtiden för projekten men trots detta lyckades IFJ genomföra fler aktiviteter i projekten under året.

9. Arbetet i Yrkesetiska nämnden

Journalistförbundets yrkesetiska nämnd (YEN) bedriver ett aktivt arbete för att skapa förtroende för journalister och journalistiken genom att dels opinionsbilda och utbilda i yrkesetiska frågor, dels behandla anmälningar mot journalister som anses ha brutit mot någon av de tretton yrkesetiska reglerna.

Det opinionsbildande och utbildande arbetet består bland annat i att besöka och föreläsa på redaktioner och lokala klubbträffar samt på flera av landets journalistutbildningar. Nämndens ordförande har bland annat föreläst för journaliststudenter vid JMK, Stockholms universitet, och på Södertörns högskola. Förbundets etikombudsman och YEN-sekreterare har förutom att föreläsa på redaktioner även deltagit på klubbmöte och föreläst om medieetik för journaliststudenter i Malmö och Vara. Nämnden har också föreläst för ett 30-tal latinamerikanska journalister och mediechefer som gått FOJO-utbildningen "Om medias självreglering inom en demokratisk ram" med stöd av SIDA som bland annat behandlar det svenska medieetiska systemet.

YEN har för avsikt att vara synlig gentemot allmänheten och opinionsbildande i yrkesetiska frågor och fungera som "bollplank" för journalister som vänder sig till nämnden med etiska funderingar.

Nämndens andra viktiga uppgift, vid sidan av att opinionsbilda och utbilda, är att ta emot anmälningar mot journalister som anses ha överträtt de yrkesetiska reglerna. Under 2023 inkom ett tjugotal anmälningar. Av de anmälningar som inkom under verksamhetsåret avskrevs samtliga utan prövning av nämnden. Anledningen till det var framför allt två skäl: för att den anmälda journalisten inte är medlem i Journalistförbundet vilket är ett krav för att anmälan ska kunna behandlas – eller för att anmälan inte faller inom de yrkesetiska reglerna då det är fråga om en publiceringsskada, vilket handläggs av Medieombudsmannen (MO).

Under 2023 bestod nämnden av:

Ordförande: Jens Krey, Läkartidningen, Stockholm (fram till oktober 2023)

Ledamöter: Natalia Kazmierska, Aftonbladet, Stockholm

Elin Turborn, Västerbottens-Kuriren, Umeå

Alisa Bosnic, Sveriges Radio, P4, Stockholm

Allmänhetens representant, utsedd av Advokatsamfundet: Daniel Gustavsson, hovrättsråd och vice ordförande i Svea Hovrätt

Nämndsekreterare/etikombudsman: Justus Bennet, förbundskansliet

10. Arbetet i Yttrandefrihetsgruppen

Under 2023 har arbetet med "Öppenhetsdatabasen" fortsatt i gruppen. Databasen har uppdaterats med fler lagändringar och arbetet har fortsatt med att ta fram en webbsida för databasen. Förhoppningen är att webbsidan på ett överskådligt sätt ska visa den stora mängd ändringar som gjorts i OSL de senaste åren.

Gruppen har även jobbat med frågan om meddelarskydd. Medlemmar i gruppen har i sitt arbete sett ett behov av att kunna dela information om meddelarskydd på olika språk med

personer som jobbar inom yrken som omfattas av meddelarskydd. Gruppen har därför tagit fram en text om meddelarskydd som översatts till åtta språk. Texterna finns tillgängliga på Journalistförbundets hemsida.

Under året har gruppens ordförande undertecknat två debattartiklar. I april publicerades en debattartikel om vikten av att värna källskyddet när EU enas om ett nytt regelverk för att motverka sexuella övergrepp mot barn på nätet. I maj publicerades också debattartikeln "Inte ens Sverige tycks vilja öka insynen i EU" på SvD Debatt. Debattartikeln undertecknades av Ulrika Hyllert, Erika Wiman Snäll och Carl von Scheele.

Vid sitt möte i maj hade Yttrandefrihetsgruppen besök av en extern gäst i form av Katarina Carlsson från RSF Sverige som berättade om det senaste pressfrihetsindexet från RSF.

Gruppen har under året bestått av Erika Wiman Snäll (ordförande), Tove Carlén (sekreterare), Olle Wilöf, Pär Trehörning, Mira Hjort, Leo Wallentin och Marina Ferhatovic. Under året har Yttrandefrihetsgruppen haft fyra sammanträden.

11. Arbetet med opinion och kommunikation

Journalistförbundets avtalsrörelse, sparpaket i mediebranschen, kriget i Gaza och ett nytt mediestöd är fyra stora frågor som präglar förbundets arbete med kommunikation och opinion under året.

I januari 2023 presenterades Journalistförbundets löneutredning inför vårens förhandlingar om fem centrala kollektivavtal. Utredningen visade att medlemmars snittlöner ökat mer än den procentuella höjningen i kollektivavtalen under perioden 2010–2021. Det vill säga att löneökningarna varit större än industrimärket, som är normerande i svensk lönebildning. Utredningen visade också att löneskillnaden mellan stad och land är stor, att medlemmar under 30 år tappat gentemot äldre kollegor och att snittlönen för samtliga medlemmar på de fem avtalsområdena är betydligt lägre än snittlönen bland andra tjänstemän med eftergymnasial utbildning i Sverige. Utredningen presenterades på de fem avtalskonferenser som genomfördes, på förbundets hemsida och i en debattartikel i tidningen Journalisten. På sif.se fanns en samlingssida där förbundets information om avtalsrörelsen publicerades löpande. Nyhetstexter om avtalskrav och resultat från förhandlingarna publicerades även i förbundets kanaler på sociala medier och skickades ut i medlemsbrev. Fackligt aktiva och enskilda medlemmar delade information och i vissa fall producerade eget material för att öka trycket i förhandlingarna. Till exempel skrev styrelsen i Marieberg Medias journalistklubb en debattartikel i april 2023 som publicerades i Journalisten, med krav till arbetsgivaren att höja lönerna och förbättra villkoren för bemanningsanställda.

Journalistförbundet har länge drivit frågan om att mediestödet i Sverige behöver reformeras. Vi välkomnade därför att ett nytt mediestöd klubbades av Sveriges riksdag i november 2023. Inför beslutet hade vi lyft krav i debattartiklar, i möten med politiker och i intervjuer med journalister. Särskilt viktigt har det varit att säkerställa att mediestödet går till att täcka faktiska kostnader för att producera journalistik. Det var därför positivt att det nya mediestödet baseras på den årliga lönekostnaden, inklusive sociala avgifter, för den anställda personal som arbetar med journalistiska arbetsuppgifter. I samband med beslutet lyfte vi också två orosmoln. Att frågan hur fördelningen ska se ut mellan lokalmedier och rikstäckande medier inte var löst, samt att det saknades en plan för hur demokrativillkoret ska tillämpas i praktiken. Under året välkomnade vi även en ny utredning som ska titta på möjligheterna att införa ett särskilt tidskriftsstöd.

När det gäller finansieringen av och villkoren för public service i Sverige, har Journalistförbundet haft möten med representanter för riksdagspartierna inför ett nytt sändningstillstånd. Det handlar bland annat om att vi vill värna det breda uppdraget och att öka, i stället för att minska, oberoendet. En annan viktig fråga har varit finansieringen av public service-företagens verksamhet. Journalistförbundet krävde tidigt under året att regeringen skulle se över finansieringen i syfte att möjliggöra extra medelstildelning till bolagen för att kunna möta kostnadsutvecklingen. Regeringen valde i stället att fortsätta sänka public service-avgiften, vilket vi tydligt markerat som olyckligt.

Journalistförbundets ordförande har haft ett enskilt möte med kulturminister Parisa Liljestrand, samt deltagit i ett rundabordssamtal på kulturdepartementet tillsammans med andra företrädare för mediebranschen. På dessa möten har det framförts att Journalistförbundet vill se politik som ökar öppenheten, stärker pressfriheten och som ger journalister bättre förutsättningar att göra sitt jobb. Förbundet har även överlämnat konkreta förslag på åtgärder som stärker yttrande- och pressfriheten och i förlängningen demokratin. Under året har vi bland annat varit tydliga att riksdagen inte får acceptera chat control - en ny typ av övervakning av vad medborgarna gör på nätet, som EU-kommissionen velat införa.

Förbundet har deltagit i och/eller arrangerat flera manifestationer under året, bland annat för det fria ordet i Belarus och Turkiet. Den 3 maj, på pressfrihetens dag, anordnade vi tillsammans med Medieinstitutet Fojo, Reportrar utan gränser, Tidningsutgivarna, Publicistklubben, Utgivarna, Svenska Unescorådet och Sveriges Tidskrifter en eftermiddag med seminarier i Stockholm för att visa att vi tillsammans står upp för yttrande- och pressfrihet. Vi har även fått flera debattartiklar publicerade och gjort egna uttalanden på vår hemsida. Bland annat en debattartikel om stöd till ukrainska och ryska journalister och ett stöduttalande där förbundsstyrelsen fördömde att regimen i Belarus klassat Belarusian Association of Journalists, BAJ, som en extremistgrupp och dess logotyp som en extremistisk symbol.

Journalistförbundet har fortsatt att varje vecka på X kräva att de svenska medborgarna Gui Minhai och Dawit Isaak ska släppas fria. I arbetet med att få dem fria har vi under året varit med och arrangerat flera manifestationer och publicerat flera debattartiklar tillsammans med andra organisationer och personer. Under Almedalsveckan i Visby arrangerade vi tillsammans med andra ett seminarium där en representant för regeringen deltog, om att Dawit Isaak och Gui Minhai ska släppas fria. Dawit Isaaks fru och två döttrar deltog på plats vid seminariet.

Kriget i Gaza kan vara det mest dödliga kriget för journalister någonsin. Så inledde Journalistförbundets ordförande sitt tal vid en manifestation i Stockholm i november, efter att ett 40-tal journalister hade dödats i kriget mellan Israel och Hamas. Vid årsskiftet hade antalet döda journalister fördubblats. Som förbund har vi till största del agerat via vår internationella journalistfederation IFJ och lokalt via journalistförbundet i Palestina. Tillsammans gjorde vi tidigt ett uttalande inom IFJ om att journalister måste skyddas. I samband med manifestationen i Stockholm i november höll vi en tyst minut. Som förbund har vi även i intervjuer lyft att det biståndsprojekt som vi under lång tid haft i Palestina pausats efter att Sveriges regering beslutat att bistånd till Palestina ska stoppas.

Efter sommaren fick förbundet uttala sig om flera besked om stora neddragningar i mediebranschen. Bland annat efter besked om besparingar på TV4, inom Stampen, på SVT och Sveriges Radio. Intervjuer gjordes av medier med fackklubbar på drabbade arbetsplatser och vår förbundsordförande kunde i intervjuer ge en samlad bild för hela branschen. Information och intervjuer om höstens besked om neddragningar har publicerats på sjf.se, i medlemsbrev och i förbundets kanaler i sociala medier.

För att sätta fokus på låga arvoden bland frilansjournalister, anordnades en manifestation utanför Svenska Dagbladet i Stockholm i december. Ett 50-tal frilansskribenter på Svenska Dagbladet hade under en längre tid legat i förhandling med tidningens ledning om sina arvoden. Förhandlingarna, som pågått med stöd från Journalistförbundet, hade strandat. Manifestationen genomfördes med krav om höjda arvoden för Svenska Dagbladets frilansskribenter inom litteratur-, film-, teater-, dans-, musik- och konstkritik.

Under Almedalsveckan i Visby diskuterades framtiden för mediebranschen i vårt seminarium "Journalistbristen – ett hot mot demokratin?", om de svårigheter arbetsgivare haft att rekrytera sommarvikarier. Samtalet publicerades i efterhand som ett avsnitt i Journalistpodden. Förbundet stod även som arrangör för seminarierna "Polisens roll för att värna journalistiken i en demokrati", "Frilans eller föräldraledig – måste man välja?", "Hur ska regeringen få Dawit Isaak och Gui Minhai frigivna?" och "Hur värnar vi tryck- och yttrandefriheten?". Vår förbundsordförande var dessutom en av talarna på Mångfaldsparaden som arrangerades av RFSL Gotland och talade även på det kulturskaparmingel vi arrangerade inom KLYS.

En framtidsfråga för hela arbetsmarknaden är hur AI kan användas och hur det kan påverka jobben. Med anledning av detta har Journalistförbundets förbundsstyrelse antagit riktlinjer om generativ AI på redaktioner. Riktlinjerna är tänkta att fungera som en vägledning för förbundets medlemmar i olika frågor kopplade till generativ AI. De har publicerats på sjf.se, skickats ut i medlemsbrev och delats i förbundets kanaler i sociala medier.

För att visa vårt stöd till det belarusiska journalistförbundet BAJ och de journalister som fängslats i landet, skickade Journalistförbundets styrelse fysiska julkort till de journalister som är fängslade i Belarus. Journalister som gripits och fängslats enbart för att de utfört sitt arbete. Vår förbundsstyrelse krävde i ett uttalande att regimen i Belarus omedelbart skulle släppa journalisterna fria.

Tidigare under hösten gav Journalistförbundet sitt stöd till de fackförbund i Sverige som under hösten varslat om strejk för medarbetarnas rätt till kollektivavtal på företagen Klarna och Tesla. I ett uttalande försvarade förbundet den svenska modellen som innebär en ordning där fackförbund och arbetsgivare kommer överens om löner och anställningsvillkor genom att teckna kollektivavtal.

Under året har Journalistförbundet svarat på 21 remisser, som går att läsa på förbundets hemsida. Där publiceras även de debattartiklar förbundet fått publicerade under året.

Förbundsstyrelsens beslut att införa ett digitalt medlemskort, tillika presskort, har kommunicerats och diskuterats. Förbundsstyrelsen hade inlett ett arbete med att se över möjligheten med digitala presskort och i samband med att företaget som tillverkar Journalistförbundets presskort meddelat att de skulle övergå till nya rutiner och ny teknik för presskort, fattade förbundsstyrelsen beslut om att helt övergå till digitala presskort. Information har publicerats på sjf.se, delats i medlemsbrev och i förbundets kanaler i sociala medier. Övergången till digitala presskort har debatterats i Journalisten.

Från förbundets kansli har det under 2023 skickats ut 20 medlemsbrev via mejl. Dessa medlemsbrev skickas ut till samtliga medlemmar i förbundet. Utöver dessa har särskilda utskick löpande gjorts till enskilda medlemsgrupper. Bland förbundets kanaler i sociala medier finns Facebook, X, Instagram och LinkedIn. I dessa kanaler publicerar vi innehåll löpande, ofta med länk eller hänvisning till innehåll som finns publicerat på förbundets hemsida.

12. Arbetet med stipendier

Under 2023 har Journalistförbundet delat ut stipendier för totalt nästan 15 500 000 kronor. Stipendierna finansieras av upphovsrättsmedel från Bonus Copyright Access, där vi är en av medlemsorganisationerna.

Under 2023 har vi strävat efter att nå ut till fler och då främst akademiker som inte är medlemmar i Journalistförbundet, en grupp av upphovsmän som publicerar sig och har rätt till stipendierna. Förutom information i medlemsbrev, våra sociala medier, annonser i tidningen Journalisten och våra sociala kanaler har vi även annonserat i *Akademikern*, *Universitetsläraren*, *Lunds universitets personaltidning* och *Göteborgs universitetstidning*. Vi har även annonserat på *Meta* och *LinkedIn*.

Stipendier som delats ut 2023:

Språkstipendier

24 stipendiat läste franska i Aix-en-Provence.

24 stipendiat läste tyska i Berlin.

24 stipendiat läste professionell engelska i Brighton.

16 stipendiat läste spanska i Madrid.

Kreativitetsstipendium i Aten

Utlyses två gånger per år. Våren 2023 utlystes dock inte stipendiet eftersom alla perioder redan hade fyllts med stipendiat som inte kunnat åka under pandemin. Hösten 2023 fick 16 personer stipendiet för att bo i Ariane Wahlgrens villa i Aten.

Kreativitetsstipendium till Kukkolaforsten

47 personer fick stipendium för boende i Tornedalen en vecka, i en stuga vid Torne älv.

Kreativitetsstipendium på södra Öland

44 personer fick stipendium för boende en vecka på en gård på södra Öland.

Utbildning och kompetensutveckling

231 stipendiat fick stipendier för utbildning och kompetensutveckling enligt personlig studieplan. Till exempel kurs, studieresa, studiebesök på redaktion, deltagande på konferens eller mäsas.

Grundkurs i säkerhetspolitik

20 journalister kunde via stipendiet delta i Grundkurs i säkerhetspolitik, en kurs som Journalistförbundet tagit fram tillsammans med Folk och Försvar.

Uppdrag i konfliktzon

10 stipendiat till Försvarsmaktens kurs Uppdrag i konfliktzon.

Fojo

18 personer fick 2023 stipendier för att delta i kurs hos Fojo.

Nordisk Journalistcenter, NJC

17 stipendier till personer som gått NJC:s klimatkurs på Island och nio stipendier till personer som gått NJC:s "Århus-kurs".

Seniorfonden

Journalistförbundets seniorfond, för sociala och kulturella ändamål, delade 2023 ut medel till 27 seniormedlemmar samt fem olika seniorklubbar. Fonden har finansierats med medel direkt från Journalistförbundet.

Årsredovisning och koncernredovisning

för räkenskapsåret 2023-01-01 - 2023-12-31

Styrelsen för Svenska Journalistförbundet avger härmed följande årsredovisning och koncernredovisning.

Innehåll	Sida
Förvaltningsberättelse	2
Koncernen	
Resultaträkning	6
Balansräkning	7
Kassaflödesanalys	9
Moderföretaget	
Resultaträkning	10
Balansräkning	11
Kassaflödesanalys	13
Noter	14

Styrelsens säte: Stockholm

Föreningens redovisningsvaluta: Svenska kronor (SEK).

Alla belopp redovisas, om inte annat anges, i tusentals kronor (tkr).

Förvaltningsberättelse

(Siffror inom parentes i förvaltningsberättelsen avser förra årets siffror.)

Information om verksamheten

Journalistförbundet har till uppgift att tillvarata sina medlemmars fackliga, ekonomiska, sociala och ideella intressen samt verka för en god yrkesetik. Journalistförbundet är moderförening i en koncern med två helägda dotterbolag, Tidningen Journalisten AB och Fastigheten Lagern 7 AB. Under 2023 upphörde tidigare dotterbolaget SJF's Frilansjournalisters Serviceaktiebolag.

Internationellt arbete

Journalistförbundet samarbetar internationellt på tre nivåer: globalt genom Internationella Journalistfederationen IFJ, på europeisk nivå via European Federation of Journalists EFJ (IFJ:s regionala organisationsled i Europa) och i Norden genom Nordiska Journalistförbundet, NJF. Mellan de nordiska förbunden finns ett beslut om att stötta varandra ekonomiskt genom lån.

Antal medlemmar

Under 2023 minskade antalet yrkesverksamma medlemmar med 37 (294) till 9 872. Antalet seniormedlemmar minskade 2023 med 26 till 2 534 jämfört med 2022 då antalet seniormedlemmar ökade med 47. Per sista december 2023 hade antalet studerandemedlemmar ökat med 38 till 622, jämfört med sista december 2022.

Totalt lämnade 80 (441) medlemmar förbundet vilket bör ses som ett trendbrott mot den tidigare långa period med stora medlemstapp. Förbundets långsiktiga arbete, på olika nivåer, med rekrytering ser ut att ha gett effekt.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Avtalsrörelsen

Avtalsrörelsen pågick under första halvåret av 2023. Förbundet har fem olika kollektivavtal som förhandlades parallellt. Avtalen blev färdiga och undertecknades under försommaren.

Ny kanslichef

Ny kanslichef, Karin Linder, började sin tjänst i januari 2023. Karin Linder ersatte tidigare kanslichef sedan 2011, Eva-Maria Kollberg.

Inkomstförsäkringen

Förbundets inkomstförsäkring har under 2023 har utnyttjats mer än tidigare vilket innebär en mindre förlust i försäkringen. Då försäkringens buffertfond fortsatt varit hög beslöts att premien för försäkringen kunde sänkas från 40 till 30 kronor för de som har inkomst över a-kassetaket och från 10 till 5 kronor för de med lägre inkomst.

Fastigheten Lagern 7 AB

Under 2022 bildades dotterbolaget Fastigheten Lagern 7 AB som ett led i att sälja fastigheten Lagern 7 på Vasagatan 50 i Stockholm. Fastigheten lades ut på marknaden under hösten 2022 men förbundsstyrelsen konstaterade senare att läget i marknaden försämrats så att en försäljning inte var fördelaktig. Under 2023 har renoverings- och ombyggnadsarbeten påbörjats i fastigheten. Arbete med att hyra ut tomma lokaler i huset pågår fortsatt.

Tidningen Journalisten AB

Ekonomi i dotterbolaget Tidningen Journalisten AB är ansträngd till följd av minskade annonsintäkter och ökade kostnader på grund av inflationen. Bolaget gör dock en mindre vinst 2023 till följd av lägre personalkostnader och upplösning av tidigare avsättningar till periodiseringsfonder.

Förväntad framtida utveckling samt risker och osäkerhetsfaktorer

Mediebranschen har under lång tid varit under förändring med nedskärningar och samgåenden av medieföretag. Många journalister som har fått lämna sina arbeten väljer att lämna branschen och lämnar därmed också förbundet. En risk för Journalistförbundet är att antalet medlemmar minskar så att förbundet inte kan bedriva den verksamhet som efterfrågas. Medlemsrekrytering kommer därför fortsatt vara prioriterat både på kanslinivå och inom hela organisationen.

Inkomstförsäkringen

Försäkringen utnyttjas mer och buffertfonden minskar till följd av lägre premie i försäkringen. Det kan innebära att premien under 2024 kommer att behöva ses över.

Hållbarhet

Journalistförbundet jobbar medvetet med hållbarhet på olika plan, inte minst avspeglar kollektivavtalen det genom att verka för ett hållbart yrkesliv, med t ex kompetensutveckling, jämställdhet och en löneprocess som ska spegla kompetens och prestation oavsett kön. Förbundet arbetar systematiskt med arbetsmiljön för kanslimedarbetare och för medlemmar. När det gäller förbundets kapital placeras det i tillgångar som är etiskt och miljömässigt hållbara. Vidare har förbundet en resepolicy för alla som reser på förbundets uppdrag, som i stora delar utgår ifrån resandets klimatpåverkan. Även stipendier som innebär resor har setts över för att minska resandet och därmed påverkan på klimatet. Förbundets policy vid inköp av varor och tjänster är att leverantören ska ha kollektivavtal samt att varor som köps in ska vara miljömässigt hållbara. Förbundet har också tagit fram en hållbarhetspolicy avseende inköp av kost och material m m vid fackliga evenemang inom organisationen.

Finansiella instrument

Journalistförbundet har kapitalet placerat i aktiefonder och likvida medel. Då det fortsatt varit svårt att hitta lönsamma obligationer så har likvida medel placerats i konto hos SBAB och Handelsbanken som hittills gett bättre ränta än övriga bankkonton. Förvaltningen präglas av långsiktighet och lågt risktagande.

Förbundsstyrelsen har fastställt ett placeringsreglemente som reglerar hur ansvarfördelningen i förvaltningen ska se ut, hur stora finansiella risker förbundet får ta samt vilka etiska hänsyn som måste tas i placeringarna.

Målsättningen med kapitalförvaltningen är att det ska finnas medel för konfliktersättning motsvarande 33 procent av den genomsnittliga månadslönen för förbundets anställda medlemmar. I konfliktberedskapen ingår också marknadsvärdet av fastigheten på Vasagatan 50.

Ekonomi

Verksamhetens kostnader redovisas i en funktionsindelad resultaträkning baserad på fördelningen av personella resurser uppdelat på facklig verksamhet, fastighetsförvaltning, stipendier, tidningen samt administration.

Kongressen har fattat beslut om att förbundet ska ha konfliktmedel för konfliktersättning motsvarande 33 procent av den genomsnittliga månadslönen för förbundets anställda medlemmar. Per den sista december 2023 uppfyllde förbundet kravet med 380 (306) procent. Journalistförbundet är skyldigt att betala inkomstskatt på näringsverksamhet och kapitalinkomster.

Förbundet betalar också särskild löneskatt på pensionskostnader.

Medlemsavgifterna och övriga intäkter uppgick i moderföreningen till 50 171 tkr (58 213 tkr) och kostnader för verksamheten till 51 749 tkr (55 191 tkr). Skillnaden mot förra året beror på att förbundets inte längre har några fastighetskostnader.

Dessa redovisas i dotterbolaget Fastigheten Lagern 7 AB.

Resultatet från kapitalförvaltningen uppgick till 2 317 tkr (7 545 tkr), vilket omfattar utdelningar och ränteutbetalningar.

Skillnaden mellan bokfört värde och marknadsvärde på förbundets finansiella tillgångar per årsskiftet uppgår till uppgår till 28 592 tkr (20 564 tkr). Journalistförbundet uppvisar ett resultat efter bokslutsdispositioner och skatt på tkr -1 066 (7 246 tkr). Det egna kapitalet uppgick vid årets slut till 90 648 tkr (91 714 tkr). Under 2023 fick Journalistförbundet 1 092 tkr (1 233 tkr) i bidrag från TCO för förbundets arbete med regionala skyddsombud.

Medarbetarnas löner revideras enligt journalistavtalet för dagspress.

Flerårsöversikt koncernen	2023	2022	2021	2020	2019
Medlemsintäkter (tkr)	43 806	43 947	40 557	41 423	42 382
Resultat efter finansiella poster (tkr)	-1 165	7 315	2 261	5 410	9 678
Rörelsemarginal (%)	-2,4%	2,7%	0,3%	2,5%	0,9%
Avkastning på eget kapital (%)	-1,4%	7,5%	3,2%	6,4%	12,5%
Balansomslutning (tkr)	167 011	167 441	155 884	134 531	121 153
Soliditet (%)	55%	56%	56%	64%	68%
Antal anställda	34	36	37	39	39
Antal medlemmar	13 408	13 488	13 929	14 275	14 418

Flerårsöversikt Moderföreningen	2023	2022	2021	2020	2019
Medlemsintäkter (tkr)	43 806	43 947	40 544	39 155	40 109
Resultat efter finansiella poster (tkr)	363	10 566	2 257	3 889	9 552
Rörelsemarginal (%)	-2,2%	4,0%	-0,4%	0,2%	0,8%
Avkastning på eget kapital (%)	-0,3%	12,0%	2,7%	0,2%	12,3%
Balansomslutning (tkr)	161 658	162 351	150 772	128 522	118 344
Soliditet (%)	56%	56%	57%	65%	69%
Antal anställda	25	25	27	27	27
Antal medlemmar	13 408	13 488	13 929	14 275	14 418

Nyckeltalsdefinitioner framgår av not 1.

Förändring av eget kapital

<i>Koncernen</i>	Konfliktfond	Bundet kapital	Balanserat resultat	Totalt
Ingående balans 2022-01-01	53 082	543	33 753	87 378
Årets resultat	0	0	6 250	6 250
Utgående balans 2022-12-31	53 082	543	40 003	93 628
Överfört från bundet kapital		-436	436	0
Effekter av likvidation av dotterbolag	0	0	-8	-8
Årets resultat			-1 480	-1 480
Utgående balans 2023-12-31	53 082	107	38 951	92 140

<i>Moderföreningen</i>	Konfliktfond	Bundet kapital	Balanserat resultat	Totalt
Ingående balans 2022-01-01	53 082		32 372	85 454
Årets resultat	0		6 260	6 260
Utgående balans 2022-12-31	53 082		38 632	91 714
Årets resultat			-1 066	-1 066
Utgående balans 2023-12-31	53 082		37 566	90 648

Förslag till resultatdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel

Balanserat resultat	38 632
Årets resultat	-1 066
	37 566

disponeras så att

i ny räkning överföres	37 566
	37 566

Enligt beslut på kongressen 2018 är det förbundsstyrelsen som beslutar om avsättning till konfliktfonden.

Då konfliktberedskapen uppgår till 382 procent per 31 december 2023 beslöt förbundsstyrelsen att avsättning inte ska göras 2023.

Koncernens resultaträkning

	Not	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
<i>Intäkter</i>			
Medlemsintäkter		43 806	43 947
Nettoomsättning	2	43 310	41 916
Övriga rörelseintäkter		3 811	4 323
		90 927	90 186
<i>Rörelsens kostnader</i>			
Facklig och internationell verksamhet	4,5,6,7	-21 989	-20 276
Administration och förbundsstyrelse	3,4,5,6,7	-24 306	-23 134
Tidningen Journalisten	4,5,6	-15 285	-16 744
Fastighetsförvaltning	5	-8 132	-12 371
Stipendier och administration av stipendier	8	-23 264	-17 906
		-92 976	-90 431
Rörelseresultat		-2 049	-245
<i>Resultat från finansiella poster</i>			
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	10	103	7 324
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	11	784	240
Räntekostnader och liknande resultatposter	12	-3	-4
		884	7 560
Resultat efter finansiella poster		-1 165	7 315
Skatt på årets resultat	14	-315	-1 065
Årets resultat		-1 480	6 250

Koncernens balansräkning

	Not	2023-12-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>			
Balanserade utgifter för IT system	15	516	1 448
		516	1 448
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnad	16	22 447	23 493
Pågående nyanläggning byggnad	17	1 813	0
Förbättringsutgifter på annans fastighet	18	1 167	1 561
Inventarier och installationer	19	1 177	1 436
		26 604	26 490
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	22	22 016	21 913
Andra långfristiga fordringar		930	0
		22 946	21 913
Summa anläggningstillgångar		50 066	49 851
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		2 095	1 385
Fordran medlemsavgifter		637	631
Aktuell skattefordran		3 976	2 259
Övriga fordringar		4 089	1 866
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	25	3 036	3 440
		13 833	9 581
<i>Kassa och bank</i>	26	103 112	108 009
Summa omsättningstillgångar		116 945	117 590
SUMMA TILLGÅNGAR		167 011	167 441

Koncernens balansräkning

	Not	2023-12-31	2022-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
<i>Eget kapital</i>			
Ändamålsbestämt kapital (konfliktfond)		53 082	53 082
Bundna reserver		107	543
Balanserat resultat och periodens resultat		38 951	40 002
Eget kapital		92 140	93 627
<hr/>			
<i>Långfristiga skulder</i>			
Erhållna ej utbetalda stipendiemedel	28	57 117	57 564
Uppskjuten skatteskuld	24	28	10
Övriga skulder	29	1 402	1 091
		58 547	58 665
<hr/>			
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		3 720	1 821
Aktuella skatteskulder		2 200	0
Övriga skulder		2 101	2 484
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	29	8 303	10 844
		16 324	15 149
<hr/>			
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		167 011	167 441

Koncernens kassaflödesanalys

	2023-01-01 Not -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat	-2 049	-245
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet		
Avskrivningar och nedskrivningar	3 048	3 485
Förändring uppskjuten skatt	18	986
Förlust vid utrangering av inventarier	0	1 052
Förändring erhållna ej utbetalda stipendiemedel	-447	6 641
	570	11 919
Resultat från finansiella poster	884	7 560
Betald inkomstskatt	168	-900
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	1 622	18 579
Förändringar i rörelsekapital		
Förändring av rörelsefordringar	-4 347	-1 754
Förändring av rörelseskulder	-1 033	-1 094
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-3 758	15 731
<i>Investeringsverksamheten</i>		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-296	-235
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar	-145	-83
Förvärv av finansiella tillgångar	-103	-7 860
Försäljning av anläggningstillgångar	24	3 294
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-520	-4 884
<i>Finansieringsverksamheten</i>		
Förändring av långfristiga skulder	311	0
Förändring av långfristiga fordringar	-930	-248
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-619	-248
Årets kassaflöde	-4 897	10 599
Likvida medel vid årets början	108 009	97 410
Likvida medel vid årets slut	26 103 112	108 009

Moderföreningens resultaträkning

	Not	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Medlemsintäkter		43 806	43 947
Nettoomsättning	2,5,6	24 810	26 953
Övriga rörelseintäkter		4 916	5 219
		73 532	76 119
<i>Rörelsens kostnader</i>			
Facklig och internationell verksamhet	2,4,5,6,7	-27 443	-25 700
Administration och förbundsstyrelse	2,3,4,5,6,7	-24 306	-23 108
Fastighetsförvaltning	5	0	-6 383
Stipendier och administration av stipendier	8	-23 264	-17 906
		-75 013	-73 097
Rörelseresultat		-1 481	3 022
<i>Resultat från finansiella poster</i>			
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	10	141	7 324
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	11	1 703	224
Räntekostnader och liknande resultatposter	12	0	-4
		1 844	7 544
Resultat efter finansiella poster		363	10 566
Bokslutsdispositioner	13	-1 179	-3 320
Resultat före skatt		-816	7 246
Skatt på årets resultat	14	-250	-986
Årets resultat		-1 066	6 260

Moderföreningens balansräkning

	Not	2023-12-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>			
Balanserade utgifter för IT system	15	516	1 448
		516	1 448
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	18	1 015	1 397
Inventarier, verktyg och installationer	19	1 138	1 414
		2 153	2 811
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i koncernföretag	20, 21	555	855
Fordringar hos koncernföretag	22	28 076	0
Andra långfristiga värdepappersinnehav	22	22 016	21 913
Uppskjuten skattefordran	23	0	121
Andra långfristiga fordringar		930	0
		51 577	22 889
Summa anläggningstillgångar		54 246	27 148
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		654	79
Fordringar hos koncernföretag		0	27 622
Fordran medlemsavgifter		637	631
Aktuell skattefordran		3 531	1 691
Övriga fordringar		1 368	1 751
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	25	2 168	2 632
		8 358	34 406
<i>Kassa och bank</i>	26	99 054	100 797
Summa omsättningstillgångar		107 412	135 203
SUMMA TILLGÅNGAR		161 658	162 351

Moderföreningens balansräkning

	Not	2023-12-31	2022-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
<i>Eget kapital</i>			
<i>Ändamålsbestämt kapital</i>			
Konfliktfond		53 082	53 082
		53 082	53 082
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserat resultat		38 632	32 372
Årets resultat		-1 066	6 260
		37 566	38 632
		90 648	91 714
<i>Långfristiga skulder</i>			
Erhållna ej utbetalda stipendiemedel	27	57 117	57 564
Skulder till koncernföretag		3 329	1 339
Övriga skulder	28	1 402	1 091
		61 848	59 994
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		1 235	1 097
Skulder till koncernföretag		1 170	3 684
Övriga skulder		1 545	1 841
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	29	5 212	5 360
		9 162	11 982
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		161 658	163 690

Moderföreningens kassaflödesanalys

	Not	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat		-1 481	3 022
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet			
Avskrivningar och nedskrivningar		1 957	2 328
Förändring uppskjuten skatt		121	986
Förändring erhållna ej utbetalda stipendiemedel		-447	6 641
		150	12 977
Resultat från finansiella poster		1 844	7 544
Betald inkomstskatt		-2 091	-366
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		-97	20 155
<i>Förändringar i rörelsekapital</i>			
Förändring av rörelsefordringar		-818	-2 723
Förändring av rörelseskulder		-864	-1 073
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-1 779	16 359
<i>Investeringsverksamheten</i>			
Förvärv av andelar i koncernföretag		0	-25
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-246	-235
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		-145	-83
Förvärv av finansiella tillgångar		-103	-7 860
Försäljning av anläggningstillgångar		25	3 446
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-469	-4 757
<i>Finansieringsverksamheten</i>			
Förändring av långfristiga skulder		1 684	-248
Lämnat koncernbidrag		-1 179	-3 320
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		505	-3 568
Årets kassaflöde		-1 743	8 034
Likvida medel vid årets början		100 797	92 763
Likvida medel vid årets slut	26	99 054	100 797

Noter

Not 1 Tilläggsupplysningar

Redovisningsprinciper m.m.

Allmänna redovisningsprinciper

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats enligt Årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Bedömningar och uppskattningar

Det återfinns inga väsentliga bedömningar.

Funktionsredovisning

Verksamhetsgemensamma kostnader för lokaler och administration har fördelats utifrån personalens nedlagda tid.

Koncernredovisning

Koncernredovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden. Koncernredovisningen omfattar moderföreningen samt dess dotterföretag. Med dotterföretag avses de företag i vilka moderföreningen, direkt eller indirekt, har ett bestämmande inflytande. I normalfallet avser detta företag där moderföreningen innehar mer än 50 % av rösterna. I koncernredovisningen ingår dotterföretagen från den dagen koncernen erhåller bestämmande inflytande tills den dag det inte längre föreligger. Dotterföretagens redovisningsprinciper överensstämmer med koncernens redovisningsprinciper i övrigt.

I koncernredovisningen faller koncernföretagens bokslutsdispositioner bort och ingår i det redovisade resultatet efter avdrag för uppskjuten skatt. Detta innebär att koncernföretagens obeskattade reserver i koncernens balansräkning fördelas mellan uppskjuten skatteskuld och eget kapital.

Intäktsredovisning

Medlemsintäkter och övriga intäkter bokförs enligt god redovisningssed och intäktsförs i den period de avser.

Annonsintäkter i Tidningen Journalisten AB bokförs när annonsen faktureras. Prenumerationsintäkter periodiseras över prenumerationstiden. Bidrag bokförs som intäkt när inbetalning skett eller beslut om bidraget inkommit från bidragsgivaren. Upphovsrättsintäkter bokförs enligt faktureringsunderlag från upphovsrättsorganisationerna som gör utbetalningen.

Leasingavtal

Koncernen som leasetagare

Koncernen är leasetagare genom så kallade operationella leasingavtal. Leasingavgifterna, inklusive en eventuell första förhöjd hyra, redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden.

Operationell leasing

Förbundet har inge operationell leasing då fastigheten från mitten av 2022 ägs av dotterbolaget Fastigheten Lagern 7 AB.

Ersättningar till anställda

Ersättningar till anställda avser alla typer av ersättningar som koncernen lämnar till de anställda. Koncernens ersättningar innefattar bland annat löner, betald semester och betald frånvaro. Redovisning sker i takt med intjänandet. I moderföreningen och koncernen finns både premiebestämda (avgiftsbestämda) och förmånsbestämda pensioner. Moderföreningens och koncernens förmånsbestämda pensionsplaner där en pensionspremie betalas redovisas som avgiftsbestämda planer i enlighet med förenklingsregeln i BFNAR 2012:1. Pensionspremierna redovisas som en kostnad under den period de anställda utför de tjänster som ligger till grund för förpliktelsen.

Stipendieverksamhet

Förbundet fakturerar Bonus Copyright Access och Copyswede upphovsrättsmedel utifrån underlag som erhålls efter respektive förenings fördelningsmöten. Erhållna stipendiemedel för 2023 har till den del de nyttjats för stipendieutdelning bokförts som intäkt och motsvarande utdelade stipendier har bokförts som kostnad. Erhållna stipendiemedel för 2023 som inte har utnyttjats för stipendieutdelning har bokförts som skuld för erhållna ej utnyttjade bidrag.

Skatt

Total skatt utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Skatter redovisas i resultaträkningen, utom då underliggande transaktion redovisas direkt mot eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i eget kapital.

Aktuell skatt

Aktuell skatt avser inkomstskatt för innevarande räkenskapsår samt den del av tidigare räkenskapsårs inkomstskatt som ännu inte redovisats. Aktuell skatt beräknas utifrån den skattesats som gäller per balansdagen.

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt är inkomstskatt som avser framtida räkenskapsår till följd av tidigare händelser. Redovisning sker enligt balansräkningsmetoden. Enligt denna redovisas uppskjutna skatteskulder och uppskjutna skattefordringar på temporära skillnader som uppstår mellan bokförda respektive skattemässiga värden för tillgångar och skulder samt för övriga skattemässiga avdrag eller underskott.

Uppskjutna skattefordringar netto redovisas mot uppskjutna skatteskulder endast om de kan betalas med ett nettobelopp. Uppskjuten skatt beräknas utifrån gällande skattesats på balansdagen. Effekter av förändringar i gällande skattesatser resultatförs i den period förändringen lagstadsats. Uppskjutna skattefordringar reduceras till den del det inte är sannolikt att den underliggande skattefordran kommer att kunna realiseras inom en överskådlig framtid. Uppskjuten skattefordran redovisas som finansiell anläggningstillgång och uppskjuten skatteskuld som avsättning.

Anläggningstillgångar

Materiella och immateriella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Materiella anläggningstillgångar har delats upp på betydande komponenter när komponenterna har väsentligt olika nyttjandeperioder. Avskrivningsbart belopp utgörs av anskaffningsvärdet minskat med ett beräknat restvärde om detta är väsentligt. Avskrivning sker linjärt över den förväntade nyttjandeperioden.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Immateriella anläggningstillgångar

Balanserade utgifter för IT system 5 år

Materiella anläggningstillgångar

Förbättringsutgifter på annans fastighet 5 år

Inventarier, verktyg och installationer 3-10 år

Finansiella instrument

Förbundets finansiella placeringar bokförs enligt anskaffningsvärdet och värderas enligt portföljmetoden.

Övervärden mot marknadsvärden bokförs inte. Om anskaffningsvärdet för totala portföljen skulle understiga marknadsvärdet på balansdagen skrivs tillgångarna ned motsvarande undervärdet.

Fordringar, skulder och avsättningar

Om inget annat anges ovan värderas kort- och långfristiga fordringar och kort- och långfristiga skulder samt avsättningar till det lägsta av dess anskaffningsvärde och det belopp varmed de beräknas bli reglerade.

Redovisningsprinciper - Moderföreningen

Endast redovisningsprinciper som avviker från de som tillämpas i koncernredovisningen.

Koncernbidrag

Erhållna och lämnade koncernbidrag redovisas som bokslutsdisposition.

Andelar i koncernföretag

Andelar i koncernföretag redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar. Utdelningar redovisas som intäkt, även om utdelningen avser ackumulerade vinster innan förvärvstidpunkten. Utdelningen redovisas i normalfallet när behörigt organ fattat beslut om den och den kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Andelar i intresseföretag

Andelar i intresseföretag redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar. Utdelningar redovisas som intäkt, även om utdelningen avser ackumulerade vinster innan förvärvstidpunkten.

Nyckeltalsdefinition

Rörelsemarginal

Rörelseresultat i procent av omsättningen

Justerat eget kapital

Eget kapital med tillägg för obeskattade reserver som reducerats med uppskjuten skatt.

Avkastning på eget kapital

Resultat efter finansiella poster i procent av genomsnittligt justerat eget kapital

Soliditet

Justerat eget kapital i procent av balansomslutning

Not 2 Nettoomsättningens fördelning

Nettoomsättningen fördelar sig på verksamhetsgrenar enligt följande:

	Koncernen		Moderföreningen	
	2023	2022	2023	2022
Tidningen Journalisten	9 798	10 788	0	0
Faktureringsavgift	622	661	622	661
Administration	828	1 958	828	1 958
Fastigheten	8 702	10 604	0	6 429
Kollektiv upphovsrättsersättning	23 360	17 905	23 360	17 905
	43 310	41 916	24 810	26 953

Not 3 Arvode till revisorer

	Koncernen		Moderföreningen	
	2023	2022	2023	2022
<i>Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB</i>				
Revisionsuppdraget	585	413	392	248
	585	413	392	248

Not 4 Leasingavtal - leasetagare

	Koncernen		Moderföretaget	
	2023	2022	2023	2022
<i>Operationell leasing</i>				
Kostnadsförda leasingavgifter avseende operationella leasingavtal	3 241	3 040	3 241	3 040
Framtida minimileaseavgifter avseende ej uppsägningsbara operationella leasingavtal:				
Ska betalas inom 1 år	3 334	3 244	3 334	3 244
Ska betalas inom 2-5 år	5 804	9 312	5 804	9 312
	9 138	12 556	9 138	12 556

Not 5 Leasingavtal - leasegivare

Operationell leasing

I enlighet med BFNAR 2012:1 redovisas lokalhyresintäkter som operationell leasing. Koncernen/moderföreningen har ingått följande väsentliga hyresavtal, vilka redovisas som operationella leasingavtal: Vasagatan 50 Restaurang AB, Vesterlins AB, Vigiti AB och Redgert AB.

	Koncernen		Moderföreningen	
	2023	2022	2023	2022
Intäktsförda leasingintäkter avseende operationella leasingavtal	8 855	10 604	0	6 429
Hyresavtal som ska omförhandlas inom 1 år	3 177	894	0	0
Hyresavtal som ska omförhandlas inom 2-5 år	4 963	7 671	0	0
	8 140	8 565	0	0

Hyresavtal som ska omförhandlas inom ett år är ett med en yta om 625 kvm. Hyresavtal som ska omförhandlas inom 2-5 år är en lokal med en yta om totalt 706 kvm. Tre lokaler om totalt 1 365 kvm är vakanta per 2023-12-31.

Not 6 Anställda och personalkostnader

<i>Medelantalet anställda</i>	2023		2022	
	Antal anställda	Varav män	Antal anställda	Varav män
<i>Moderföreningen</i>				
Verksamhet	17	50%	18	50%
Administration	8	0%	7	0%
	25	34%	25	36%
<i>Dotterföretag</i>				
Tidningen Journalisten AB	10	56%	11	45%
Fastigheten Lagern 7 AB	0	0%	0	0%
	10	56%	11	45%
Koncernen totalt	35	40%	36	39%

<i>Löner och andra ersättningar</i>	2023		2022	
	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader (varav pensionskostnader)	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader (varav pensionskostnader)
Moderföreningen	17 945	8 592 (2 978)	15 620	8 043 (3 024)
Dotterföretag	6 052	2 833 (895)	7 332	3 614 (1 324)
Koncernen totalt	23 997	11 425	22 952	11 657

Av Moderföreningens pensionskostnader avser 934 (1 104) gruppen styrelse och kanslichef (kc).

Föreningens utestående pensionsförpliktelser till dessa uppgår till 0 (f.å. 0).

Av Koncernens pensionskostnader avser 1 108 (1 693) gruppen styrelse och kanslichef (kc)/VD.

Koncernens utestående pensionsförpliktelser till dessa uppgår till 0 (f.å. 0).

Löner och andra ersättningar fördelat mellan styrelseledamöter och kanslichef (kc)/VD resp. övriga anställda.

	2023		2022	
	Styrelse och kc/VD (varav tantiem o.d.)	Övriga anställda	Styrelse och kc/VD (varav tantiem o.d.)	Övriga anställda
Moderföreningen	3 174 (0)	14 771	3 263 (0)	12 357
Dotterföretag	929 (0)	5 123	2 380 (0)	4 952
Koncernen totalt	4 103	19 894	5 643	17 309

Löner och andra ersättningar

	Koncernen		Moderföreningen	
	2023	2022	2023	2022
Styrelse och kanslichef/VD	4 103	5 643	3 174	3 263
Härv tantiem	(0)	(0)	(0)	(0)
Övriga anställda	19 894	17 309	14 771	12 357
	23 997	22 952	17 945	15 620

Sociala kostnader

Pensionskostnader för styrelse och kanslichef/VD	1 108	1 693	934	1 104
Pensionskostnader övriga anställda	2 765	2 655	2 044	1 920
Övriga sociala kostnader	7 552	7 309	5 614	5 019
	11 425	11 657	8 592	8 043

Pensionsförpliktelser

Några pensionsförpliktelser för styrelse och kanslichef/VD föreligger inte.

Pensionspremier enligt ITP-avtalet betalas för ordförande, vice ordförande, kanslichef och VD i dotterbolaget.

Kanslichef/VD har avtal om 6 månaders avgångsvederlag vid uppsägning från arbetsgivarens sida.

Könsfördelning bland ledande befattningshavare

	Koncernen		Moderföreningen	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Andel kvinnor i styrelsen	74%	62%	75%	67%
Andel män i styrelsen	26%	38%	25%	33%
Andel kvinnor bland övriga ledande befattningshavare	50%	60%	60%	50%
Andel män bland övriga ledande befattningshavare	50%	40%	40%	50%

Uppgifterna avser förhållandet på balansdagen.

Not 7 Av- och nedskrivningarnas fördelning per funktion

	Koncernen		Moderföreningen	
	2023	2022	2023	2022
Fastighetsförvaltning	1 046	1 125	0	602
Administration och förbundsstyrelse	1 956	2 327	1 956	2 347
Tidningen Journalisten AB	46	32	0	0
	3 048	3 484	1 956	2 949

Not 8 Stipendier och administration av stipendier

	Koncernen		Moderföreningen	
	2023	2022	2023	2022
Utdelade stipendier	17 224	12 759	17 224	12 759
Annonser avseende utlysande av stipendier	595	548	595	548
Medlemsavgift upphovsrättsorganisation	234	250	234	250
Garantiavgift till upphovsrättsorganisation	612	162	612	162
Administration av stipendier	4 058	3 648	4 058	3 648
Övrigt	541	539	541	539
	23 264	17 906	23 264	17 906

Stipendier och administration av stipendier har belastats med skatt om 96 tkr på ränteintäkterna. Skatten redovisas på resultatraden "skatt på årets resultat".

Not 9 Inköp och försäljning mellan koncernföretag

	Moderföreningen	
	2023	2022
Andel av årets totala inköp som skett från andra företag inom koncernen	8%	11%
Andel av årets totala försäljning som skett till andra företag inom koncernen	2%	2%

Not 10 Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar

	Koncernen		Moderföreningen	
	2023	2022	2023	2022
Erhållna utdelningar	103	110	141	110
Resultat vid avyttringar	0	7 214	0	7 214
	103	7 324	141	7 324

Not 11 Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter

	Koncernen		Moderföreningen	
	2023	2022	2023	2022
Övriga ränteintäkter	784	240	1 703	224
	784	240	1 703	224

Not 12 Räntekostnader och liknande resultatposter

	Koncernen		Moderföreningen	
	2023	2022	2023	2022
Övriga räntekostnader	-3	-4	0	-4
	-3	-4	0	-4

Not 13 Bokslutsdispositioner

	Moderföreningen	
	2023	2022
Lämnade koncernbidrag	1 179	-3 320
	1 179	-3 320

Not 14 Skatt på årets resultat

	Koncernen		Moderföreningen	
	2023	2022	2023	2022
Aktuell skatt	-195	-79	-129	0
Förändring av uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	-121	-986	-121	-986
Summa redovisad skatt	-316	-1 065	-250	-986

Redovisat resultat före skatt i skattepliktiga verksamhetsdelar

Fastighetsförvaltning	0	-1 468	0	298
Värdepappersförvaltning	2 070	7 325	2 070	7 325
Övrig näringsverksamhet	-290	-800	155	373
Redovisat resultat före skatt	1 780	5 057	2 225	7 996
Skatt på redovisat resultat enligt gällande skattesats (20,6 %):	-367	-1 042	-458	-1 647

Skatteeffekt av:

Schablonintäkt periodiseringsfond	-13	0	0	0
Schablonintäkt värdepappersfonder	-35	-35	-35	-35
Årets bokslutsdispositioner	103	0	0	0
Koncernbidrag	0	0	243	684
Justeringar avseende tidigare års skillnad i skattesats		-14		-14
Förändring av uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	0	0	0	0
Övriga justeringar, tillfällig skattereduktion investeringar	-4	26	0	26
Redovisad skatt	-316	-1 065	-250	-986

Effektiv skattesats	-17,7%	-21,1%	-11,3%	-12,3%
---------------------	--------	--------	--------	--------

Upplysningar om uppskjuten skattefordran och skatteskuld

Vad avser förändring av uppskjuten skatteskuld, se not 26 Uppskjuten skatteskuld

Not 15 Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och it-system

	Koncernen		Moderföretaget	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	9 079	8 996	9 076	8 993
Årets anskaffningar	145	83	145	83
Försäljningar/utrangeringar	0	0	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	9 224	9 079	9 221	9 076
Ingående avskrivningar	-7 631	-6 256	-7 628	-6 253
Försäljningar/utrangeringar	0	0	0	0
Årets avskrivningar	-1 077	-1 375	-1 077	-1 375
Utgående ackumulerade avskrivningar	-8 708	-7 631	-8 705	-7 628
Utgående redovisat värde	516	1 448	516	1 448

Not 16 Byggnad

	Koncernen		Moderföreningen	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	24 016	34 766	0	34 766
Årets anskaffningar	0	24 016	0	0
Försäljningar/utrangeringar	0	-34 766	0	-34 766
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	24 016	24 016	0	0
Ingående avskrivningar	-523	-12 502	0	-12 502
Försäljningar/utrangeringar	0	13 104	0	13 104
Årets avskrivningar	-1 046	-1 125	0	-602
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 569	-523	0	0
Utgående redovisat värde	22 447	23 493	0	0
Taxeringsvärde, byggnad	98 000	48 000		
Taxeringsvärde, mark (tomträtt)	99 000	87 000		

Under 2023 värderades fastigheten till 250 000 000 kronor.

Not 17 Pågående nyanläggning byggnad

	Koncernen		Moderföretaget	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	0	3 255	0	3 255
Årets anskaffningar	1 813	0	0	0
Omklassificeringar	0	-3 255	0	-3 255
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 813	0	0	0
Utgående redovisat värde	1 813	0	0	0

Not 18 Förbättringsutgifter på annans fastighet

	Koncernen		Moderföretaget	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	2 150	2 150	1 904	1 904
Årets anskaffningar	0	0	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	2 150	2 150	1 904	1 904
Ingående avskrivningar	-589	-197	-508	-127
Årets avskrivningar	-394	-392	-381	-381
Utgående ackumulerad avskrivningar	-983	-589	-889	-508
Utgående redovisat värde	1 167	1 561	1 015	1 396

Not 19 Inventarier, verktyg och installationer

	Koncernen		Moderföreningen	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	4 069	3 993	3 622	3 505
Årets anskaffningar	297	236	246	236
Försäljningar/utrangeringar	-125	-160	-99	-119
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	4 241	4 069	3 769	3 622
Ingående avskrivningar	-2 633	-2 197	-2 208	-1 750
Försäljningar/utrangeringar	101	157	75	115
Årets avskrivningar	-532	-593	-499	-573
Utgående ackumulerade avskrivningar	-3 064	-2 633	-2 632	-2 208
Utgående redovisat värde	1 177	1 436	1 137	1 414

Not 20 Andelar i koncernföretag

	Moderföreningen	
	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	855	830
Köp dotterbolag	0	25
Försäljningar/utrangeringar	-300	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	555	855
Utgående redovisat värde	555	855

Not 21 Specifikation av andelar i koncernföretag

Namn	Kapital- andel	Rösträtts- andel	Antal andelar	Bokfört värde
Tidningen Journalisten AB	100%	100%	100	530
Fastigheten Lagern 7 AB	100%	100%	25	25
				555

	Org.nr.	Säte
Tidningen Journalisten AB	556899-9477	Stockholm
Fastigheten Lagern 7 AB	556372-4361	Stockholm

Not 22 Andra långfristiga värdepappersinnehav

	Koncernen		Moderföreningen	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	21 913	17 496	21 913	17 496
Årets anskaffningar	103	7 860	103	7 860
Försäljningar	0	-3 443	0	-3 443
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	22 016	21 913	22 016	21 913
Utgående redovisat värde	22 016	21 913	22 016	21 913
Marknadsvärde	50 608	42 477	50 608	42 477

Journalistförbundets värdepappersinnehav består av 26 procent svenska aktiefonder och 26 procent globala aktiefonder, totalt 52 procent i aktiefonder samt 3 procent i alternativa placeringar. Förbundets resterande kapital återfinns bland likvida medel. Proportioneringen är beräknad utifrån portföljens marknadsvärde.

Not 23 Uppskjuten skattefordran

	Moderföreningen	
	2023-12-31	2022-12-31
Ingående saldo	121	1 107
Tillkommande/avgående skattefordringar	0	-986
Återförda skattefordringar	-121	0
	0	121

Se även not 14 Skatt på årets resultat

Not 24 Uppskjuten skatteskuld

	Koncernen	
	2023-12-31	2022-12-31
Ingående saldo	-10	976
Tillkommande/avgående skatteskulder	-18	-986
	-28	-10

Se även not 14 Skatt på årets resultat

Not 25 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	Koncernen		Moderföreningen	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Upplupna intäkter	80	313	80	313
Upplupna bidrag TCO/PTK	547	400	547	400
Förutbetalda fastighetskostnader	571	593	0	0
Förutbetald lokalhyra	1 027	948	808	756
Förutbetalda stipendiekurser	286	191	286	191
Förutbetald licens för enkätverktyg	178	180	178	180
Övriga förutbetalda kostnader	348	816	269	792
	3 037	3 441	2 168	2 632

Not 26 Kassa och bank

	Koncernen		Moderföretaget	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Kassamedel	3	3	3	3
Disponibla tillgodohavanden	103 109	108 006	99 051	100 794
	103 112	108 009	99 054	100 797

Not 27 Erhållna ej utbetalda stipendier

	Koncernen		Moderföreningen	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Erhållna ej utbetalda stipendiemedel	57 117	57 564	57 117	57 564
	57 117	57 564	57 117	57 564

Not 28 Långfristiga skulder

	Koncernen		Moderföreningen	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Förfaller mellan 1 och 5 år efter balansdagen	0	0	0	0
Övriga skulder	1 377	1 041	1 377	1 041
	1 377	1 041	1 377	1 041
Förfaller senare än 5 år efter balansdagen				
Övriga skulder	25	50	25	50
	1 402	1 091	1 402	1 091

Not 29 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncernen		Moderföreningen	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Upplupna löner och förrätningsarvode inklusive sociala avgifter	69	1 611	69	0
Upplupna semesterlöner	3 826	3 749	3 017	2 805
Upplupna sociala avgifter på semesterskuld	1 197	1 178	943	881
Övriga upplupna kostnader	1 695	2 634	1 183	1 674
Förutbetalda hyresintäkter	1 515	1 672	0	0
	8 302	10 844	5 212	5 360

Not 30 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Finansförbundet sade, i januari, upp avtalet med dotterbolaget Tidningen Journalisten AB om produktion av tidningen Finansliv. Februariumret blev den sista papperstidningen medan sajten fortsatt produceras till den 30 juni. Enligt överenskommelse med Finansförbundet betalar de 4 967 tkr fram till 30 september för produktionen av sajten samt för avveckling av fem tjänster.

Stockholm den dag som framgår av våra digitala signaturer

Ulrika Hyllert
Ordförande

Tomas Backlund
Vice ordförande

Anna Herdenstam

Noa Söderberg

Erika Wiman Snäll

Gunilla Kracht

Ann Johansson

Gert Lundstedt

Gabriella Mohoff

Zenaida Hadzimahovic

Hanna Nyberg

Vår revisionsberättelse har lämnats den dag som framgår av våra digitala signaturer

Hans Zillén

Bertholof Brännström

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Veronica Carlsson
Auktoriserad Revisor

Detta är ett elektroniskt undertecknat dokument

Underskrifterna i detta dokument uppfyller kraven för Avancerad Elektronisk Underskrift enligt definitionen i eIDAS (EU:s förordning 910/2014).

Äktheten kan kontrolleras i alla tjänster som kan validera underskrifter som godkänts av Myndigheten för digital förvaltning (DIGG). Använd till exempel valideringstjänsten [Signport](#). För validering med Adobe Acrobat Reader, [läs mer här](#).

Notera, om dokumentet skrivs ut på papper följer de elektroniska underskrifterna inte med och kan därför inte valideras.

Följande personer har genom sin elektroniska underskrift godkänt innehållet i detta dokument samt försäkrat att angivna uppgifter är korrekta.

Detta är ett elektroniskt undertecknat dokument

Underskrifterna i detta dokument uppfyller kraven för Avancerad Elektronisk Underskrift enligt definitionen i eIDAS (EU:s förordning 910/2014).

Äktheten kan kontrolleras i alla tjänster som kan validera underskrifter som godkänts av Myndigheten för digital förvaltning (DIGG). Använd till exempel valideringstjänsten [Signport](#). För validering med Adobe Acrobat Reader, [läs mer här](#).

Notera, om dokumentet skrivs ut på papper följer de elektroniska underskrifterna inte med och kan därför inte valideras.

Följande personer har genom sin elektroniska underskrift godkänt innehållet i detta dokument samt försäkrat att angivna uppgifter är korrekta.